

АД ВАДЫ
ДА БЯДЫ — КРОК

4

У ТАЛЕНАВІТЫХ
БАЦЬКОЎ —
ТАЛЕНАВІТЫЯ
ДЗЕЦІ

7

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

15 МАЯ 2024 г.

СЕРАДА

№ 93 (30226)

КОРАТКА

• Прадпрыемствы беларускай нафтахіміі падпісалі дакументы аб супрацоўніцтве з іранскімі калегамі на міжнароднай выставе нафты, газу і нафтахіміі Iran Oil Show.

• БМЗ па выніках I квартала павялічыў выпуск прадукцыі з найбольш высокім коштам — круглага пракаату і прадукцыі метызнай вытворчасці на тры працэнты і 15,1 працэнта адпаведна.

• Мінск і Пекін падпісалі праграму па развіцці супрацоўніцтва на 2024—2026 гады.

• Забароны і абмежаванні на наведванне лясоў уведзены амаль у 100 раёнах Беларусі.

«Сёння сімваліка не толькі аб'ядноўвае, але і выступае крыніцай упэўненасці і ўнутранай сілы»

Сапраўды ўсенародная традыцыя

Май багаты на вялікія святы. Пасля 9 Мая краіна святкуе лагічны працяг Дня Вялікай Перамогі — Дзень Дзяржаўнага сцяга, Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага гімна. І калі 9 Мая ўспамінаюць падзеі мінулых дзён, то 12-га ўсё накіравана на сучаснасць і на будучыню. Нездарма важнай часткай гэтага дня з'яўляецца рытуал ушанавання дзяржаўных сімвалаў, падчас якога маладыя беларусы прыносяць клятву на вернасць дзяржаўным сімвалам. Удзел у цырымоніі па традыцыі прымае і Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы прызнаўся, што вельмі рады таму, што новая традыцыя ўрачыстага ўшанавання найважнейшых сімвалаў суверэнай Беларусі ў дзень Дзяржаўнага сцяга, Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага гімна трывала ўвайшла ў наша жыццё.

СТАР. 2

Фота: БелТА

ЦЫТАТА ДНЯ

Дзмітрый КЛІМЯНКОЎ, намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення інвестыцыйнай і будаўнічай дзейнасці Міністэрства эканомікі:

«Сёння пералік праграмы «Адзін раён — адзін праект» уключае 190 праектаў. Разам з тым работа па карэкціроўцы пераліку праводзіцца штогод. У мінулым годзе мы яго павялічылі: першапачаткова было 129 праектаў, стала 156, а ў канцы года мы яго пашырылі да 190. Цяпер ідзе чарговая карэкціроўка: у праграме з'явіцца яшчэ каля двух дзясяткаў праектаў».

Фота: Валерый КАВАЛЬКОЎ

Шляхам дабрывіні

Шматдзетная сям'я Кацярыны і Віктара ЯМНЫХ — пяцёра дзяцей і двое унукаў — сапраўды прыклад захавання традыцыйных каштоўнасцяў, якія так неабходны ў сённяшні няпросты час. Кацярына і Віктар разам крочаць па жыцці з 1998 года. Увесь гэты час іх аб'ядноўвае жаданне рабіць дабро людзям. Кацярына — старшыня Заводскай раённай арганізацыі Беларускага Чырвонага Крыжа і старшыня раённай арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларуская асацыяцыя шматдзетных бацькоў» Заводскага раёна горада Мінска. Дапамога людзям для яе — справа жыцця. А штодзённы клопат для Віктара, старшыні таварыства ўласнікаў, — захаванне ўтульнасці і камфорту ў «падшэфным» доме.

Калі ж выпадае свабодная хвілінка, то дружная сям'я лічыць за найлепшае пагуляць разам у Лошыцкім парку, які асабліва прыгожы гэтымі веснавымі днямі.

Сацыяльны ракурс

СЯМ'Я ДЛЯ БЕЛАРУСАЎ — НАЙВЫШЭЙШАЯ КАШТОЎНАСЦЬ

Спецыялісты расказалі, колькі сем'яў у краіне і на якую падтрымку яны могуць разлічваць

Сёння ў нашай краіне адзначаецца Дзень сям'і. Паводле даных Белстата, у краіне іх больш чым 2,6 мільёна: 78,2% — у гарадах, а 21,8% — у сельскай мясцовасці. У 2023 годзе ў Беларусі зарэгістравана 56 044 шлюбы, сярэдні ўзрост уступлення ў шлюб у жанчын — 26 гадоў, у мужчын — 28. Пры гэтым летась зарэгістравана 444 шлюбы, у якіх жаніх і нявеста былі ва ўзросце 65 гадоў і старэйшымі. З іх 42 жанчыны і 60 мужчын стварылі сем'і ўпершыню. Большасць шлюбаў у нашай краіне (93%) заключаецца паміж грамадзянамі Беларусі, у 6% адным з бакоў з'яўляліся замежныя грамадзяне. Летась на падтрымку сем'яў з дзецьмі ў Беларусі накіравана тры мільёны 46 тысяч рублёў, што на 6,5% больш, чым у 2022-м.

КОЖНАЕ ЧАЦВЁРТАЕ ДЗІЦЯ — СА ШМАТДЗЕТНАЙ СЯМ'І

Калі 44% беларускіх сем'яў, а гэта 1 мільён 143 тысячы, маюць дзяцей ва ўзросце да 18 гадоў. У асноўным беларускія сем'і маюць адно дзіця, такіх крыху больш чым 57%. У кожнай трэцяй сям'і — два дзіцяці, а шматдзетных сем'яў звыш 9%.

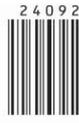
Як паведаміў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валерый КАВАЛЬКОЎ, міністэрства вядзе ўлік шматдзетных сем'яў. — Мы канстатуем, што ёсць станоўчая дынаміка. Сёння ў краіне амаль 124 тысячы шматдзетных сем'яў, дзе выхоўваюцца 405 тысяч дзяцей. Кожнае чацвёртае дзіця ў краіне расце ў шматдзетнай сям'і.

СТАР. 3

ISSN 1990 — 763X

2 4 0 9 2 >

9 771990 763008

«Сёння сімволіка не толькі аб'ядноўвае, але і выступае крыніцай упэўненасці і ўнутранай сілы»

Фота Вітара ІВАНЧЫКА

(Заканчэнне. Пачатка на 1-й стар.)

«На ўрадлівай глебе любові да Радзімы гэта традыцыя прарасла ў нашы сэрцы, стаўшы сапраўды ўсенароднай», — заўважыў ён. Прэзідэнт адзначыў, што гэтак жа, як на плошчы Дзяржаўнага сцяга ў Мінску, у вялікіх і малых гарадах краіны ў гэты дзень тысячы юнакоў і дзяўчат сёння прыносяць клятву вернасці дзяржаўным сімвалам. «Гэта знак глыбокай павагі да мінулага — духоўных і маральных каштоўнасцяў, завешчаных нам продкамі. Гэта шчырая падымка за мірную і шчаслівую сучаснасць, якая забяспечана старэйшым пакаленнем сучаснікаў. Але самае галоўнае — гэта дэманстрацыя гатоўнасці ўзяць адказнасць за лёс сваёй краіны, бо вы, маладыя людзі, не проста ўступаеце ў дарослае жыццё. Абапіраючыся на ўсе здзяйсненні, я на моцныя плечы папярэдняга, вы прымаеце эстафету ў справе захавання і ўмацавання беларускай дзяржаўнасці. І абавязуецеся святая берагчы сімвалы незалежнай краіны», — падкрэсліў беларускі лідар.

«РАЗАМ СКАЗАЛІ «НЕ» СІМВОЛІЦЫ, ЯКАЯ СТАЛА ДЛЯ НАС ЗНАКАМ БЯДЫ»

Аляксандр Лукашэнка прызнаўся, што для яго гэты дзень напоўнены асаблівым сімвалізмам. Ён нагадаў, што амаль 30 гадоў таму, 14 мая 1995 года, прайшоў першы ў гісторыі суверэннай Беларусі рэфэрэндум. «Тады наш народ вызначыў свой шлях развіцця і асновы палітыкі беларускай дзяржавы. Гэта моцная прэзідэнцкая ўлада, стратэгічны саюз з Расіяй, роўны дзяржаўны статус беларускай і рускай моў, — нагадаў кіраўнік дзяржавы. — Не паддаўшыся на пагрозы сучасных калабарантаў, а дакладней скажаць — здрадніцаў ад палітыкі, захаваўшы вер-

насць сабе, сваім прынцыпам і ідэалам, сваёй гісторыі, мы разам абаранілі нашы сапраўдныя дзяржаўныя сімвалы. Разам сказалі «не» сімволіцы, якая стала для нас сапраўдным знакам бяды. Нашчадкі народа, які перажыў генацыд, уцалеў у канцлагерах і гета, які стаў на барацьбу з ворагам у шматлікіх партызанскіх атрадах і падполлі, інакш паступіць не маглі. Таму ў 1995-м пераважнай большасцю галасоў беларусы выказаліся за пераемнасць гераічнай сімволікі».

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што ў пераходнай эпохі людзі часта адмаўляюцца ад сімвалаў, якія адлюстроўвалі ідэі і каштоўнасці ранейшага сацыяльна-палітычнага ладу. «Але гэта не наш шлях. Мы беражліва захоўваем сувязь пакаленняў, працягваем традыцыі нашых продкаў, ганарымся сваёй гісторыяй. У ёй нямае гераічных старонак. Мы ніколі не здраджвалі той лініі, якую праводзім сёння. Мы і тады, і цяпер верныя традыцыям мінулага», — заявіў ён.

Паводле слоў Прэзідэнта, нашы людзі асабліва ганарацца тым, што дзяржаўныя сімвалы Беларусі ўвасабляюць бяспрыкладную сілу духу і ўклад нашага народа ў Вялікую Перамогу над карычневай чумой. «Таксама ў іх працоўны подзвіг нашых бацькоў і дзядоў, якія нанова адбудавалі рэспубліку на прынцыпах сацыяльнай роўнасці і справядлівасці. Сучасныя дзяржаўныя флаг, герб і гімн — гэта ўжо сімвалы і нашых з вамі перамог: спартыўных, творчых, працоўных», — сказаў ён. Сцяг Беларусі ўзнімаўся навукоўцамі-паллярнікамі ў Антарктыдзе, дэсантнікамі — на Паўночным полюсе, альпіністамі — на Эверэсце. Тройчы гэты сцяг пабываў у космасе. Спачатку з нашым земляком Алегам Навіцкім і зусім нядаўна з першай беларускай жанчынай-касманautaў — Героём Беларусі Марынай Васілеўскай.

«Сёння сімволіка не толькі аб'ядноўвае, але і выступае крыніцай упэўненасці і ўнутранай сілы. Нашы герб, сцяг і гімн, як і ўся палітыка, натхнёныя ідэямі нацыянальнай годнасці і сапраўднага народаўладдзя», — канстатаваў беларускі лідар.

«ЛЮДЗІ ГАНАРАЦА ТЫМ, ШТО ЯНЫ САПРАЎДНЫЯ БЕЛАРУСЫ»

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што дзяржаўныя сімвалы прысутнічаюць у паўсядзённым жыцці людзей, адыгрываючы вельмі важную ролю. Хутка ў школах пройдуць урачыстыя лінейкі. Пад гукі гімна дзясяткі тысяч выпускнікоў зробіць першыя крокі ў самастойнае жыццё. Завяршылася паспяўная. Наперадзе — убогачная кампанія. На палі выйдучы

У тэму

СІМВАЛІЧНА, ШТО НАШ ДЗЯРЖАЎНЫ СЦЯГ АБЛЯЦЕЎ ЗЯМЛЮ

У размове з журналістамі **Марына ВАСІЛЕЎСКАЯ** расказала, што адчувала, калі бачыла з космасу сваю Радзіму: «У такія моманты разумееш, наколькі ты яе любіш і цніш. Дзень Дзяржаўнага сцяга, Дзяржаўнага герба і гімна сімвалізуе патрыятычныя, гістарычныя, культурныя каштоўнасці нашага народа. Сімвалічна, што наш Дзяржаўны сцяг абляцеў Зямлю 224 разы, і для мяне было вельмі пачэсна разгарнуць яго над Беларуссю. Сёння мяне перапаўняюць пачуцці радасці і гонару за нашу мірную, дружную, моцную краіну. Такія ж эмоцыі я адчувала там, на МКС, калі разгорнула наш сцяг. І мне вельмі прыемна прадставіць свету нашу чыстую, незалежную і моцную Беларусь».

Яшчэ адзін касманautaў, які разгортаў сцяг Беларусі на МКС, **Алег НАВІЦКІ**, расказаў, што касманautaў не з усіх краін гэта робяць падчас сваіх экспедыцый, але для яго разгарнуць беларускі сцяг у космасе — ужо традыцыя. «Гэта важная частка краіны, якая мне дарагага. Я — беларус, хоць цяпер знаходжуся ў Расіі. У Беларусі жывуць мая мама, мае родзічы, гэта мая зямля», — растлумачыў Алег Навіцкі. Па яго словах, свой сцяг падтрымлівае і грэе душу на борце МКС. Пасля вяртання на Зямлю адзін сцяг Алег Навіцкі пера-

тысячы беларускіх камбайнаў. Пад родным сцягам аграры будучы здзяйсняць свае працоўныя подзвігі. Сотні пар рытууюцца ўступіць у законны шлюб. Гербавая пячатка замацуе іх клятвы ў вернасці. Усё часцей нашы герб і сцяг можна ўбачыць у вокнах жылых дамоў і аўтамабілях. А 3 ліпеня ў галоўнае для нашай краіны свята — Дзень Незалежнасці, у які мы адзначым і 80-годдзе вызвалення Беларусі — мільёны суайчыннікаў напоўняць плошчы гарадоў і вёсак, каб праспяваць гімн разам.

«Людзі ганарацца тым, што яны сапраўдныя беларусы. Гэта і ёсць народнае адзінства. Адзінства, якое змацавана трывалай памяццю аб гераічным подзвігу нашых дзядоў і прадзедаў у Вялікай Айчыннай вайне, патрыятызмам, стваральнай працай і імкненнем да міру. Адзінства, якое сімвалізуе Дзяржаўны сцяг, Дзяржаўны герб і Дзяржаўны гімн Рэспублікі Беларусі. Адзінства, якое мы абавязаны захаваць, каб зберагчы сваю краіну. Таму што час выбару нас! Усіх са святамі!» — сказаў Прэзідэнт.

На ўрачыстым мерапрыемстве ў сталіцы сёлета сабралася больш як 5,3 тысячы чалавек з усёй краіны. Ключавым элементом свята стала клятва вернасці дзяржаўным сімвалам, якую пры-

неслі маладыя беларусы. Момант і без таго ўрачысты, а дзякуючы вайскоўцам і артыстам і зусім незабыўны.

Пад гукі Дзяржаўнага гімна вайскоўцы роты ганаровай варты ўнеслі на плошчу Дзяржаўны сцяг (палотнішча памерам 10x5 метраў), які апынуўся ўнутры жывога контуру краіны — сярод артыстаў, якія сталі так, каб паўтарыць абрысы межы Беларусі.

Клятву вернасці дзяржаўным сімвалам на плошчы Дзяржаўна-

га сцяга прамовілі сямёра хлопцаў і дзяўчат (прадстаўнікі ад кожнай з абласцей і Мінска). А Герой Беларусі **Марына Васілеўская** перадала Прэзідэнту той самы сцяг, які разгарнула на МКС падчас сваёй касмічнай экспедыцыі. Палотнішча зойме пачэснае месца ў Палацы Незалежнасці.

У гэты дзень аналагічныя рытуалы прынясення клятвы праходзяць ва ўсіх рэгіёнах краіны, тысячы прадстаўнікоў маладога пакалення клянуча захаваюць вернасць дзяржаўным сімвалам, паабяцалі быць годнымі грамадзянамі, захаваюць мір і згоду на беларускай зямлі і, калі спатрэбіцца, абараняць яе гэтак жа годна і самаахвярна, як прадзеды ў гады Вялікай Айчыннай вайны, усё жыццё быць сапраўднымі патрыётамі і перадаць любоў да Радзімы сваім нашчадкам.

Валерыя СЦЯЦКО.

Дэпутат палаты прадстаўнікоў **Вячаслаў ДАЊІЛОВІЧ** падкрэсліў, што пад сённяшняй дзяржаўнай сімваламі зроблена вельмі шмат для дабрабыту беларускага народа. «Я ганаруся гэтым святам, ганаруся нашым сцягам, гербам, гімнам. Яны маюць вельмі глыбокі сэнсавы нагрук. І за гэтай сімвалікай стаіць вялікая гісторыя. Дастаткова ўспомніць, што на нашым сцягу знаходзіцца арнамент — для дзяржаўных сімвалаў гэта родзасць. А наш арнамент мае тысячгадоваю гісторыю, ён адлюстроўвае мудрасць нашага народа. І гэтым нельга не ганарыцца», — падкрэсліў ён.

СИМВАЛЫ РОСКВІТУ І НЕЗАЛЕЖНАСЦІ

Сацдаследаванне:

Большасць беларусаў лічаць дзяржсимволіку галоўным нацыянальным сімвалам краіны

Сацыялагічнае даследаванне праведзена Інстытутам сацыялогіі НАН Беларусі ў ліпені-жніўні 2023 года. Апытанне праводзілася ва ўсіх абласных гарадах і Мінску, асобных раённых гарадах і сельскіх населеных пунктах. Аб'ём выбарачнай суплукнасці — 1863 респандэнты.

Згодна з вынікамі даследавання, больш за дзве трэці насельніцтва нашай краіны (68,3 % усіх апытаных) галоўным нацыянальным сімвалам Беларусі лічаць дзяржаўную сімволіку — Дзяржаўны герб, Дзяржаўны сцяг, Дзяржаўны гімн. Як расказаў карэспандэнту «Звязды» дырэктар Інстытута сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Мікалай Мыслівец, дзяржаўныя сімвалы служаць сувязным звяном паміж дзяржавай і яе грамадзянамі, забяспечваюць пераемнасць пакаленняў і сацыяльную кансалідацыю ўсіх слабаў і груп грамадства, унашлябляюць у сабе нацыянальную ідэю нашай дзяржавы. «Галоўныя сімвалы краіны аб'ядноўваюць нас у найважнейшыя і ўрачыстыя моманты — ад нацыянальных свят да спартыўных перамог, прыносячы кожнаму пацудоў гонару за тое, што мы — часціца нашай роднай Беларусі!» — падкрэсліў ён.

Па словах дырэктара Інстытута сацыялогіі НАН Беларусі, адной з найважнейшых умоў паспяховага вырашэння значных для Рэспублікі Беларусь задач з'яўляецца кансалідацыя грамадства. «На ўсіх этапах сваёй гісторыі беларускі народ гераічна бараніў родную зямлю, беражліва захоўваў сваю нацыянальную культуру і ўласны ўклад жыцця, думаў пра будучыню, — канстатаваў ён. — Актуальнасць умацавання адзінства нашага грамадства яшчэ больш узрастае ў сучасных умовах. Сацыяльная кансалідацыя — адзін з найважнейшых фактараў забяспячэння нацыянальнай бяспекі беларускай дзяржавы і грамадства. Кансалідацыя грамадства служаць шматлікія агульнапрынятыя сімвалы: у адзены і ўпрыгожванням, жыллёвых пабудовах і лаўсядзённым жыцці. Беларусы шануюць і беражліва захоўваюць традыцыйныя народныя сімвалы, для ўсіх нас значныя і цікавыя аб'екты гісторыка-культурнай спадчыны, помнікі Вялікай Айчыннай вайны. Сучасным беларусам дарагія беларуская мова і літаратура, рэлігійныя святыні».

Мікалай Мыслівец падкрэсліў, што адным з найважнейшых атрыбутаў Рэспублікі Беларусь як суверэннай і незалежнай дзяржавы з'яўляюцца дзяржаўныя сімвалы: Дзяржаўны герб, Дзяржаўны сцяг і Дзяржаўны гімн. «З дапамогай простых і зразумелых сродкаў яны адлюстроўваюць гістарычныя і культурныя традыцыі беларускага народа, ідэнтыфікуюць і культурны код нацыі, менталітэт і духоўны патэнцыял грамадства», — акцэнтаваў увагу навуковец.

Вераніка КАНОТА.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь смуткуюць у сувязі з раптоўнай смерцю Уладзіміра Віктаравіча КАЛАЧА, памочніка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — інспектара па Мінскай вобласці, і выказваюць глыбокія спачуванні яго родным і блізкім.

СЯМ'Я ДЛЯ БЕЛАРУСАЎ — НАЙВЫШЭЙШАЯ КАШТОЎНАСЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сацыяльная абарона сем'яў з дзецьмі забяспечваецца па розных кірунках: выплата дзяржаўных дапамог, праграма сямейнага капіталу, гарантыі ў сферы працы, пенсійнага забяспячэння, жыллёвых крэдыты. Паводле слоў Валерыя Кавалькова, расходу дзяржбюджэту на меры сацыяльнай абароны сем'яў з дзецьмі штогод складаюць больш чым 3 % ВУП. Сёлета на сістэму дзяржаўных дапамог будзе накіравана 3,4 мільярда рублёў, з іх 1,8 мільярда — на выплату дапамог па доглядзе за дзіцём ва ўзросце да трох гадоў.

Сёння дзяржаўныя дапамогі атрымліваюць 380 тысяч дзяцей, з іх ва ўзросце да трох гадоў — 207 тысяч. Памеры дапамог, дарэчы, былі павялічаны з 1 мая бягучага года з улікам бюджэту праўраўнаважанага мінімуму. Пры нараджэнні першага дзіцяці сям'я атрымлівае 4200 рублёў. Калі нараджаюцца другое і наступныя дзеці, то аднаразовая выплата складае амаль шэсць тысяч рублёў.

Дапамогі па доглядзе за дзіцём перавышаюць мінімальную заробную плату ў краіне. Калі ў сям'і выхоўваецца першае дзіця, такая дапамога складае 725 рублёў, калі другое і наступныя — 825 рублёў. Пры гэтым выплачваюцца і дапамогі на дзяцей, старэйшых за тры гады.

Калі сям'я мае патрэбу, ёй аказваецца дадатковая матэрыяльная падтрымка — штомесячная ці аднаразовая сацыяльная дапамога. Летась яе атрымалі каля 55 тысяч чалавек. Сям'ям, у якіх выхоўваецца двойня або трайна, даецца бясплатнае харчаванне для дзяцей да таго часу, калі ім споўніцца два гады. Летась такую дапамогу атрымалі больш як 10 тысяч дзяцей, а сярэдні кошт набору прадуктаў складае 220 рублёў. Гэта дадатковая падтрымка да тых дапамог, якія атрымлівае сям'я. На аказанне адраснай дапамогі сёлета залічана вылучыць 140 мільёнаў рублёў.

ПРАЦОЎНЫЯ, ЖЫЛЛЁВЫЯ І ПЕНСІЙНЫЯ ГАРАНТЫ

Валерыя Кавалькоў паведаміў, што пасляхова развіваецца праграма сямейнага капіталу, які называецца і выплачваецца пры нараджэнні трэцяга і наступнага дзяцей. Са студзеня бягучага года сума была праіндэксавана і

складае 31 480 рублёў. За ўвесь перыяд дзеяння праграмы — са студзеня 2015 года — было адкрыта 137 тысяч укладаў.

З 2020 года шматдзетныя сем'і могуць выкарыстоўваць сродкі сямейнага капіталу датэрмінова на паляпшэнне жыллёвых умоў, атрымманне платных медыцынскіх паслуг ці паслуг адукацыі. На 1 мая 2024 года прынята больш чым 82 тысячы рашэнняў аб датэрміновым выкарыстанні сродкаў сямейнага капіталу, пераважная большасць (81 %) была накіравана на паляпшэнне жыллёвых умоў, 11 % — на атрымманне платных медыцынскіх паслуг, 8 % — на атрымманне адукацыі. Пры гэтым атрымаць адукацыю на платнай аснове могуць не толькі дзеці ў шматдзетных сем'ях, але і іх бацькі.

Развіваецца сістэма сацыяльнага абслугоўвання і падтрымкі сем'яў з дзецьмі. Гэта, у прыватнасці, паслугі нянькі, якія даюцца, калі ў сям'і выхоўваюцца двойняці або трайняці, дзіця-інвалід ці абодва бацькі з'яўляюцца інвалідамі. Даецца таксама паслуга патранату для пераадолення цяжкіх жыццёвых сітуацый. За мінулы год яе атрымалі больш як чатыры тысячы сем'яў. Ёсць паслуга сацыяльнай падтрымкі для сем'яў з дзіцём-інвалідам. Яго можна змясціць у дом-інтэрнат на перыяд да 56 дзён у год з кругласутачным доглядам, пры гэтым усё сацыяльныя выплаты захоўваюцца.

Распрацаваны механізм падтрымкі і праз працоўныя адносіны. У Працоўны кодэкс унеслі змены, і сёння бацькам у шматдзетных сем'ях, якім раней быў дадзены адзін свабодны дзень у тыдзень, можна скараціць на гадзінку працягласць рабочага дня. Прапісана магчымасць дыстанцыйнай работы.

Па-ранейшаму сям'ям аказваецца значная падтрымка ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Маладой сям'і з двума дзецьмі льготны крэдыт даецца пад 5 % гадавых на 20 гадоў, шматдзетнай сям'і — пад 1 % гадавых на 40 гадоў. Пры гэтым для сем'яў з трыма дзецьмі дзяржава пагашае 75 % ад сумы запазычанасці па такіх крэдытах. Калі ў сям'і чашчэра дзяцей, нават ільготны крэдыт дзяржава пагашае цалкам. У 2023 годзе жыллёвыя ўмовы паляпшылі 6,8 тысячы маладых сем'яў і амаль 10 тысяч шматдзетных сем'яў.

Шэраг гарантый прадугледжаны ў галіне пенсійнага забяспячэння. Час догляду за дзіцём залічваецца ў працоўны стаж, бо працягласць працы аказвае ўплыў на памер пенсіі. Акрамя таго, для маці, якія нарадзілі чашчэра дзяцей, працягласць страхавога стажу зніжана да дзесяці гадоў.

Маці, якія нарадзілі пяцёрку і болей дзяцей, дадзена права датэрміновага выхаду на пенсію — на пяць гадоў раней. Маці, якія нарадзілі і выхавалі дзевяцёрку і больш дзяцей, таксама ўдастоены ўзнагароды СССР ці Беларусі за мацярынства, даецца права на пенсію за асаблівыя заслугі. Цяпер такую пенсію атрымліваюць 447 шматдзетных маці.

— Мы разумеем, што сям'я для нашых грамадзян з'яўляецца найвышэйшай каштоўнасцю. Гэта пацвярджаюць сацыялагічныя даследаванні. У красавіку 2023 года Інстытут сацыялогіі НАН правёў сацыялагічнае апытанне аб жыццёвых прыярытэтах. Сярод галоўных — здароўе (85 %), сям'я (73 %), дзеці (68 %). Пры гэтым шлоб апытанымі разглядаецца як абавязковая прыкмета сямейнага жыцця, і ён асабліва важны пры прыняцці рашэння аб нараджэнні дзяцей. Каля паловы апытаных лічаць для сябе апытамільным мець сям'ю з двума дзецьмі, — рэзюмаваў Валерыя Кавалькоў.

КОЛЬКАСЦЬ ІНТЭРНАТАЎ ЗМЕНШЫЛАСЯ УТРАЯ

Важнымі кірункамі сацыяльнай палітыкі дзяржавы з'яўляюцца падтрымка дзяцей-сірот і развіццё сямейных формаў уладкавання, яны забяспечваюць найбольш срыпальны ўмовы для развіцця дзяцей.

— Летась прыняты змены ў пастанову ўрада, якая ўстанавіла аднаразовыя грашовыя выплаты на першапачатковае набыццё інвентару і абсталявання пры прыёме на выхаванне дзяцей ад нуня да трох гадоў у прыёмныя, апякунскія сем'і, дзіцячыя дамы сямейнага тыпу. Павялічаны памеры дапамог прыёмным бацькам, бацькам-выхавацелям у сувязі з тым, што абнавіўшы пералік адзёння, абутку і мяккага інвентару, павялічаны памеры грашовых выплат на ўтрыманне такіх дзяцей, — расказала намеснік начальніка ўпраўлення сацыяльнай, выхавачай і ідэалагічнай работы галоўнага ўпраўлення выхавачай работ і маладзёжнай палітыкі

Міністэрства адукацыі Алена СИМАКОВА.

У Беларусі дзіцяцова скарачэная сетка паступова інтэрнатных устаноў. З 2015 года іх колькасць зменшылася больш чым у тры разы — з 36 у 2015 годзе да 10 у 2023-м. У мінулым годзе была ліквідавана Капыльскія дапаможная школа-інтэрнат, дзеці выхоўваюцца ў сям'ях.

Скарацілася колькасць дзяцей, ад выхавання якіх адмаўляюцца бацькі, у многім дзякуючы і той падтрымцы, якую аказвае дзяржава сям'ям, дзе выхоўваюцца дзеці-інваліды. Больш за 88 % дзяцей, якія штогод застаюцца без апекі бацькоў, уладкоўваецца на выхаванне ў сем'і. Гэтым садзейнічае развіццё сеткі замяшчальных і апякунскіх сем'яў, прыёмных дзіцячых дамоў сямейнага тыпу.

— За апошнія гады сфарміравана практыка ўладкавання ў сем'і не толькі дзяцей, якія развіваюцца нармальна, але і дзяцей-інвалідаў. Летась 29 такіх дзяцей з інтэрната былі перададзены ў сем'і, якія падтрымалі ўмовы і займаюцца іх выхаваннем, у тым ліку шэсць такіх дзяцей былі ўсыноўлены, — паведаміла Алена Сімакова.

Яна праінфармавала, што летась крыху больш чым дзве тысячы дзяцей засталіся без апекі бацькоў. З іх толькі 282 дзіцяці з'яўляюцца бялагічнымі сіротамі, іх бацькі памерлі ці прызналі адсутнымі без вестак. Звыш 80 % — дзеці, бацькі якіх жывыя, але не займаюцца іх выхаваннем у сувязі з тым, што пазабавлены бацькоўскіх правоў. Большасць такіх дзяцей уладкавання на сямейныя формы выхавання.

— Ёсць станоучая дынаміка ў тым, што штогод бацькі мяняюць свае адносіны да выхавання дзяцей і ў судовым парадку аднаўляюцца ў бацькоўскіх правах. Летась было 77 такіх бацькоў, 104 дзіцяці вярнуліся ў родныя сем'і. Чашчэра бацькоў звернуліся ў суд, было адменена рашэнне суда аб адаранні дзяцей без пазабавлення бацькоўскіх правоў, — адзначыла Алена Сімакова.

Цяпер у краіне каля 15 тысяч дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў. Пераважна яны выхоўваюцца ў замяшчальных сем'ях (112 103 дзіцяці). Большасць з іх (7424) — у апякунскіх, крыху больш як дзве тысячы — у прыёмных, 1840 дзяцей — у дзіцячых дамах сямейнага тыпу. Больш чым пяць тысяч дзяцей жывуць у сям'ях усынавіцеляў.

Алена КАРАВЕЦ.

АНОНС

У МАСТАХ ПРОЙДЗЕ ФЕСТИВАЛЬ ПАЭЗІІ

«Масты сугучнасці» — такую назву носіць Рэспубліканскі фестываль паэзіі, які адбудзецца ў Мстах, на Гродзеншчыне, 17 мая. Арганізатары — Саюз пісьменнікаў Беларусі, Мастоўскі раённы выканаўчы камітэт, Мастоўская раённая бібліятэка і Гудзевіцкі дзяржаўны літаратурна-краязнаўчы музей.

Падзею аансіруе старшыня Гродзенскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі вядомы ў нашай краіне пісьменніца Людміла КЕБІЧ:

— Мы рады, што атрымалі такое воле супольніцтва мастоўскіх улад, мастоўскіх бібліятэкараў і літаратараў Гродзеншчыны, усёй краіны. Сёння часта даводзіцца чуць, што паэзіі час мінуў, яна не карыстаецца той грамадскай вагой, як некалі. Маўляў, стадыёны ўжо не збіраюцца, каб паслухаць палымянае выступленне паэта... Не буду спрачацца. За мастоўскага слова павінны спрачацца іх творцы. І вось цяпер праява такой увагі, згода правес-

ці выключна паэтычны фестываль, прычым у раённым цэнтры, не так блізка ад Мінска, з удзелам прадстаўнікоў усіх абласцей краіны.

Дарчы, пляцоўкамі правядзення свята паэзіі будуць розныя адрасы — і ў Мстах, і ў Гудзевічах. А дакладней — Мастоўскі раённы цэнтр творчасці дзяцей і моладзі, СШ № 2 г. Мсты імя Героя Савецкага Саюза В. П. Жукава, Гудзевіцкі дзяржаўны літаратурна-краязнаўчы музей, Гудзевіцкі цэнтр вольнага часу і культуры, Гудзевіцкая сельская бібліятэка. У Мастоўскай раённай бібліятэцы будзе разгорнута кніжная выстаўка «Паэзія. Творцы. Час». На розных пляцоўках пройдуць творчыя сустрэчы паэтаў з чытачамі — «Паэзія свет надзяляе душой», «Верш — гэта мост ад сэрца людскога да мары», «Зорны вяночак беларускай паэзіі».

У Мастоўскай раённай бібліятэцы пройдзе круглы стол «Паэзія на ўсе часы: творы і творцы». З дакладам «Тэма Вялікай Айчыннай вайны ў творчасці сучасных паэтаў Гродзеншчыны» выступіць старшыня Гродзен-

скага абласнога аддзялення СПБ Людміла Кебіч. Паэт, публіцыст, літаратурны крытык Дзмітрый Радзівончык выступіць з аглядам зборніка лірыкі «Спрадвечныя берагі», куды ўвайшлі вершы Міхаса Васілька, Юркі Голуба, Мар'яна Дуксы. Кандыдат філалагічных навук Аліна Сабуць пазнаёміць прысутных з тэмай «Сваё як фактар нацыянальнай самасці ў творчасці сучасных паэтаў Гродзеншчыны». Удзел у круглым сталё прымуць старшыня Брэсцкага абласнога аддзялення СПБ Таццяна Дзямідовіч, старшыня Гомельскага абласнога аддзялення СПБ, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Уладзімір Гаўрылюч, паэтэса Валянціна Драбышэўская, старшыня Магілёўскага абласнога аддзялення СПБ пэат Аляксэя Казека, кандыдат філалагічных навук, літаратурны крытык Алена Кісель і іншыя пісьменнікі і літаратурнаўцы.

Сяргей ШЫЧКО.

Скажыце, доктар...

Пагроза на прысядзібным участку

Якое небяспечнае захворванне разносяць мышы?

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

Прышла вясна, і дачны сезон адкрыты. Завяршаецца прыборка ў доме і на ўчастку. Аднак мала хто ведае, што тут нас можа падсцерагаць небяспечнае інфекцыйнае захворванне, якое перастала быць для Беларусі экзатычным. Гэта гемаграгічная ліхаманка з нырачным сіндромам (ГЛНС). Раней вірусныя гемаграгічныя ліхаманкі былі больш распаўсюджаны ў краінах трапічнага і субтрапічнага клімату, аднак анамалі надвор'я, у тым ліку глабальнае пацяпленне, паспрыялі актыўнаму пашырэнню арэала інфекцыі. Дзе існуе небяспека заразіцца і як ад яе засцерагчыся, расказала ўрач-інфекцыяніст 22-й гарадской дзіцячай паліклінікі Мінска Дар'я ПЕТРАЧУК.

— Дар'я Ігаруна, расказьце, як можна заразіцца гэтай хваробай.

Гемаграгічная ліхаманка з нырачным сіндромам — тыповая зааэрозная інфекцыя, гэта значыць заразіцца ёй можна толькі ад пазваночных жывёл. А вось рэзервуарам з'яўляюцца мышападобныя грызуны: палявыя і лясныя мышы, пацукі, палёўкі і інш. Перадача інфекцыі ад грызуна да грызуна ажыццяўляецца кляшчамі і бляхамі. Есць некалькі шляхоў перадачы ўзбуджальніка ад жывёл да чалавека.

Першы — паветрана-пылавая: пры ўдыханні віруса з высахлымі экскрэмантамі, у прыватнасці мацой інфікаваных грызуноў. Для заражэння, дарчы, дастаткова плячхвіліннага знаходжання ў памяшканні, дзе знаходзіліся інфікаваныя жывёлы.

Яшчэ адзін шлях — кантактна-бытавы: пры дакрананні да забруджаных узбуджальнікам аб'ектаў навакольнага асяроддзя (пыл, глеба, збожжа, салома, галлё, сена і інш.) і пашкоджаных скурных або слізістых пакрываў чалавека.

Магчымы аліментарны шлях — пры ўжыванні інфікаваных выдзяленнямі грызуноў харчовых прадуктаў, якія не прайшлі тэрмічную апрацоўку, напрыклад капуста, яблыкаў ці морквы. Таксама можна заразіцца пры ўжыванні забруджанай вады.

— Што адбываецца з чалавекам пасля заражэння?

— Інкубацыйны перыяд (час ад моманту заражэння да праяўлення сімптомаў хваробы) можа склацца ад аднаго тыдня да паўтара месяца, у сярэднім

21 дзень. Пачынаецца хвароба з агульнай інфекцыйнай інтаксікацыі. Паднімаецца тэмпература да 38-40 °С. Ліхаманкавы перыяд доўжыцца ад аднаго да трох дзён.

Таксама з'яўляюцца выяўленыя дрыжыкі, моцны галаўны боль, болевы сіндром у мышцах, каленных суставах, паясніцы. Магчымыя млянасць, ваніты, млявасць. Акрамя таго, могуць непакойць «туман перад вачыма», мільганне мушак, зніжэнне вострыні зроку, бачанне прадметаў у чырвоным колеры. Часта назіраюцца ацёчнасць і пачырваненне твару, шыі, верхніх аддзелаў грудзей (сімптом капюшона).

Узбуджальнік валодае выяўленай здольнасцю паражыць сценкі сасудаў, што абумоўлівае ачаговыя кровазліцці ва ўнутраных органах з далучэннем гемаграгічнага сіндрома. Клінічна ён праўляецца петэхіяльным сыпам (гэта дробныя кровазліцці) у вобласці тулава, унутранай паверхні плячэй, кровазліццямі ў склеру, кан'юнктыву вачэй, сінякамі ў месцах ін'екцыі. Яшчэ магчымыя страўнікава-кішачныя, матачныя, насавай

борма павінна праходзіць толькі вільготным спосабам з ужываннем сродкаў дэзынфекцыі з наступным праветрываннем памяшкання.

Харчовыя прадукты варта захоўваць у металічнай тары, якая шчыльна закрываецца. У час першага наведвання дачы абед лепш узяць з дому. Ваду неабходна ўжываць прывезеную з сабой, кіпячоную або бутылваную.

Дача неабходна надзяваць маску і гумовыя пальчаткі. Пры

міграцыі грызуноў у жылля памяшканні, а гэта красавімай і верасень-кастрычнік.

Таксама важна выключыць магчымыя пранікнення грызуноў у жылля памяшканні і гаспадарчых пабудовы. Для гэтага варта залацаць вентыляцыйныя адтуліны металічнай сеткай і зацэментавач шчыліны і адтуліны. Старайцеся не захламляць жыллё і дапаможныя памяшканні, дваровыя ўчасткі, своечасова вывозьце бытавое смецце.

У летні перыяд пры наведванні лесу посуд і ежу нельга раскладваць на траве, пнях. Для начлгу варта выбіраць сухія, не зарослыя хмызняком участкі лесу, дзе няма грызуноў. Пазбягаць начлгу ў стагах сена і саломы.

Пры перавозцы і складзіраванні сена, саломы, нарыхтоўцы дроў, перабароты работ варта скараціць да 30-40 хвілін, а перапынак павялічыць да 10 хвілін.

Улічваючы сур'ёзнасць і цяжар захворвання, лясчэнне хворых ажыццяўляецца толькі ў стацыянары. Таму пры з'яўленні першых прыкмет хваробы неабходна неадкладна звярнуцца да ўрача.

— Улічваючы, што заражэнне такое цяжкае, як яго папярэдзіць?

— Пры прыборцы дачных, дапаможных памяшканняў, гаражоў, сцяклоў неабходна надзяваць маску і гумовыя пальчаткі. Пры

Для надзейнага папярэджання заражэння ГЛНС неабходна праводзіць знішчэнне грызуноў усімі даступнымі сродкамі на тэрыторыі дач, садоў, прыватных пабудов не радзей двух разоў на год, асабліва ў перыяды масавай

Карысна ведаць

Не чытаць лежачы і ў транспарце

Што больш за ўсё пагаршае зрок?

Паўсюднае выкарыстанне гаджэтаў вылілася ў праблемы са зрокам як у дарослых, так і ў дзяцей — блізарукасць маюць 10 % вучняў малодшых класаў, сярод старшакласнікаў іх 25-30%. Што дапаможа нашым вачам? Пра гэта расказала ўрач-афтальмолаг 3-й гарадской дзіцячай клінічнай паліклінікі Мінска Наталля МАЦЕЙКА.

— Дабца пра здароўе дзіцяці і праводзіць прафілактыку для выключэння блізарукасці неабходна з ранняга дзяцінства. Пры моцнай нарузцы на блізкай адлегласці мышцы вачэй знаходзяцца ў пастаянным напружанні. Гэта стымулюе рост вока ў даўжыню. Ступень блізарукасці прама прапарцыянальна даўжыні вока: чым яна даўжэй, тым больш ступень міяпіі, — расказвае афтальмолаг.

Вось што будзе карысна ў прафілактыцы блізарукасці ў дзяцей. У першы год жыцця афтальмолаг павінен аглядзець малага тры разы: у першыя тры месяцы, у паўгода і ў год. Агляд у год уключае пашырэнне зоркі для вызначэння сапраўднай рэфракцыі. Дзецям з групы рызыкі (блізарукасць у блізкіх сваякоў, пры рэтынапаті неданашаных і іншае), магчыма, неабходна будзе абследавацца ў акуліста часцей.

Бацькі павінны паклапаціцца, каб пакой дзіцяці быў светлым. Недапушчальна, каб дзіця гуляла з дробнымі прадметамі, малявала ці разглядала карцінкі пры дрэнным асвятленні.

Першыя кніжкі павінны быць з вялікімі і выразнымі карцінкамі для таго, каб не дапускаць перанапружання зроку. З ранняга дзяцінства дзіця павіна прывыкнуць маляваць і пісаць за сталом. Пры гэтым важна

сачыць за яго паставай і адлегласцю ад вачэй да стала: яна раўняецца адлегласці ад кісі дзіцяці да локця.

Працоўны стол таксама павінен быць дастаткова асветлены пры дапамозе настольнай лямпы ці святільніка.

Малым да трох гадоў не рэкамендуецца глядзець тэлевізар. Дзецям старэйшага ўзросту пажадана на гэты занятак адводзіць не больш як 30 хвілін запар. Адлегласць ад экрана да вачэй павіна раўняцца тром дыяганалям тэлевізара. Гэтыя ж правілы адносяцца і да камп'ютараў.

Немалаважным з'яўляецца рацыянальнае харчаванне, якое ўключае ўвесь комплекс пажыўных рэчываў, неабходных для нармальнага развіцця арганізма. Для прафілактыкі блізарукасці асабліва карысна ежа, якая змяшчае вітаміны А, С і кальцый (малочныя прадукты).

ПРАВІЛЫ ГІГІЕНЫ ЗРОКУ

Правільная арганізацыя глядзельнай нарузкі і адпачынку (гігіена зроку) ады-

грывае галоўную ролю ў прафілактыцы блізарукасці ў любым узросце. Выконваючы простыя правілы, можна дабіцца значных вынікаў у прафілактыцы блізарукасці.

- Чытанне лежачы, асабліва на баку, негатыўна ўплывае на зрок, паколькі ў такім становішчы вочы знаходзяцца на рознай адлегласці ад тэксту.

- Не рэкамендуецца практыкаваць і чытанне ў транспарце. Падчас руху вачам прыходзіцца пастаянна факусіравацца на новай адлегласці. А гэта вельмі стомляе мышцы вачэй.

- Для прафілактыкі блізарукасці важна добрае асвятленне ў памяшканні. Рэкамендуецца выкарыстоўваць лямпы дзённага святла, якія імітуюць натуральнае асвятленне. У дрэнна асветленым памяшканні значна зніжаюцца вастрыня зроку і кантрасная адчувальнасць.

- Рабочы стол таксама павінен быць добра асветлены. Пры выбары лямпы варта звярнуць увагу на яе аб'ём, які павінен быць конусападобным і непразрыстым. Трапленне прамых прамяняў святла неспрыяльна ўплывае на вочы. У лямпе варта выкарыстоўваць лямпачку магутнасцю ад 60 Вт.

- Не пажадана глядзець тэлевізар у поўнай цемры. Рэзкі перапад паміж яркім экранам і цёмным пакоем будзе стомляць вочы.

- Падчас работы за камп'ютарам рэкамендуецца размяшчаць экран крыху вышэй за ўзровень вачэй і на адлегласці 35-40 см. Шрыфт тэксту варта выбіраць 12-14 і маштаб 100%. Пры наборы тэксту на камп'ютары дробным шрыфтам рэкамендуецца павялічыць маштаб.

- У зрокавай рабоце патрэбна рабіць перапынкі. Для прафілактыкі блізарукасці іх неабходна рабіць праз кожныя 45-50 хвілін бесперапынай работы на пяць хвілін. Для выключэння прагрэсіравання ўжо наяўнай блізарукасці перыяд бесперапынай работы варта скараціць да 30-40 хвілін, а перапынак павялічыць да 10 хвілін.

- Наяўнасць прафесійных шкоднасцяў для органаў зроку (робата за камп'ютарам больш за чатыры гадзіны ў дзень, выкарыстанне ў рабоце дробных прадметаў) патрабуе штогадовага прафілактычнага агляду ў афтальмолага.

Станоўча ўплывае на стан органаў зроку трэніроўка акамадацыі.

— Акамадацыя — гэта працэс, які дазваляе вачам факусіравацца на прадметах, што размешчаны на далёкай і на блізкай адлегласці. Пры моцных глядзельных нарузках акамадацыйныя мышцы увесь час знаходзяцца ў напружанні. Гэта спрыяе развіццю спазмы акамадацыі, што выўляецца пагаршэннем зроку. Узнікае імітацыя блізарукасці ці яе ўзмацненне. З часам акамадацыйная спазма можа развіцца ў сапраўдную блізарукасць, — кажа Наталля Мацейка.

Існуе некалькі практыкаванняў, якія дазваляюць трэніраваць акамадацыю і спрыяюць прафілактыцы блізарукасці. Гэтыя практыкаванні можна выконваць прама на рабочым месцы. Напрыклад, можна маляваць розныя геаметрычныя фігуры позірк. Вельмі карысна гімнастыка для вачэй, якую распрацаваў вядомы афтальмолаг прафесар Сяргей Авеціаў. Для дасягнення станоўчых вынікаў гімнастыку трэба выконваць рэгулярна: мінімум двойчы ў дзень па 3-5 хвілін.

Брестский филиал
РУП «Институт недвижимости и оценки»
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ
ОТКРЫТОГО ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Лот: капитальное строение с инвентарным номером 1205/С-12711 (наименование: жилой дом; назначение: здание одноквартирного жилого дома), площадью 34,3 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Каменецкий р-н, Ратайчикский с/с, д. Борщево, ул. Веры Хоружей, 5, на земельном участке с кадастровым номером 124085500601000065, площадью 0,2500 га, составные части и принадлежности: две холодных пристройки, три сарая, колодец

Начальная цена, руб.	12 490,44	Размер задатка, руб.	1 249,04
----------------------	-----------	----------------------	----------

Продавец: ОАО «Беловежский», Брестская обл., Каменецкий р-н, аг. Беловежский, ул. Ленина, 2, тел. 80163172881. Организатор торгов: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел. ф. 80162408701. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона до подачи заявления. Р/с для перечисления задатка: BY32BARB30127866600100000000 в ОАО «Беларгпромпобанк» ЦБВ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка BARBYUX, УНП 201028245, код плательца 40901. Условия продажи: без условий. Срок заключения договора купли-продажи: в течение 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. Условия оплаты: согласно заключенному договору купли-продажи. Информация о возмещении затрат: участник аукциона, выигравший торги, в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактически затраченные на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. Срок возможного отказа от проведения аукциона: не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона. Шаг аукциона: 5% от предыдущей названной цены

Аукцион состоится 04 июня 2024 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, порядке, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержится на сайте Организатора аукциона www.ose.nbrest.by, на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (<https://au.nca.by/auction/23820>), а также можно узнать по телефонам: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 03 июня 2024 г. до 17.00

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ
О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
по продаже гражданам Республики Беларусь
в частную собственность земельных участков
для строительства и обслуживания
одноквартирного жилого дома

Дата, время и место проведения аукциона	6 июня 2024 г. в 10.00 (Минская область, г. Березино, ул. Октябрьская, д. 39), Березинский сельсоветком, зал заседаний
Продавец и его адрес	Березинский сельский исполнительный комитет, Минская область, г. Березино, ул. Октябрьская, д. 39
Земельный участок (количество), размер, его кадастровый номер и адрес	Лот 1 – участок площадью 0,3343 га, 620480404501000051, Минская обл., Березинский р-н, д. Мурово, ул. Береговая, д. 6А. Лот 2 – участок площадью 0,2000 га, 620480406101000129, Минская обл., Березинский р-н, д. Прибержнае, ул. Набережная, д. 11А. Лот 3 – участок площадью 0,5204 га, 620480408201000025, Минская обл., Березинский р-н, д. Снуга, ул. Туристическая, д. 9А
Целевое назначение земельного участка	Для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома)
Начальная (стартовая) цена продажи	Лот 1 – 2 000,00 (две тысячи рублей 00 копеек); Лот 2 – 3 000,00 (три тысячи рублей 00 копеек); Лот 3 – 3 000,00 (три тысячи рублей 00 копеек)

Дополнительную информацию по вопросам организации и проведения аукциона можно получить по телефонам: +375 (1715) 68348, +375 (29) 6893864.

Данное извещение размещается на официальных сайтах: Минского областного исполнительного комитета (minsk-region.gov.by), Минского городского исполнительного комитета (minsk.gov.by), Березинского районного исполнительного комитета (berezino.gov.by) и Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (gki.gov.by).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
Государственное предприятие
«Минский областной центр инвестиций и приватизации»
(Организатор аукциона)
по поручению ОАО «Сковшин» (Продавец)
проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ПОДНАВЕСА
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ МАШИН
с инв. № 644/С-62552 общ. пл. 761,1 кв. м,
расположенного на земельном участке
(право постоянного пользования, участок имеет
ограничение в использовании: расположен в охранных
зонах электрических сетей, пл. 0,0018 га)
с кадастровым номером 625081304101000124
площадью 0,3224 га, по адресу: Минская обл.,
Солигорский р-н, Домановичский с/с, д. Осово,
ул. Молодежная, 2А.

Начальная цена с НДС (20%) – 12 120,00 бел. руб.
Задаток 10% от начальной цены – 1 212,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB301210826001693 30000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB-BY2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код плательца – 40901, код категории платежа ОТНН.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 20 (двадцати) банковских дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает затраты на публикацию извещения о проведении аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rly.by.

Аукцион состоится 17.06.2024 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 14.06.2024 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-64, 516-80-65, (8029) 136-31-10, 102-21-17. Тел. для осмотра: (8017) 420-44-45, (8029) 684-108-78.

ДОПОЛНЕНИЯ
В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по объекту:
«Жилой комплекс с объектами
социально-общественного назначения
по ул. Тимирязева в г. Минске»
2-я очередь строительства,
опубликованную в газете «Звязда»
от 08.02.2024 № 27 (30161)

Раздел «Информация об объекте строительства» дополнить пунктом 2.3.4.3. следующего содержания:
«2.3.4.3. Гражданин, не состоящий на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям предлагаются для заключения договоров создания объектов долевого строительства в жилых домах по г.п. № 2.1 – 2.3 следующие объекты:

1) 4 квартиры в жилом доме по г.п. № 2.1. Проектные номера квартир, общая площадь, стоимость строительства 1 кв. м общей площади:

Проектная квартира № 10, общая площадь 126,43 кв. метра, стоимость строительства 1 кв. метра общей площади 5600 белорусских рублей.

Проектная квартира № 56, общая площадь 111,69 кв. метра, стоимость строительства 1 кв. метра общей площади 5900 белорусских рублей.

Проектная квартира № 61, общая площадь 119,69 кв. метра, стоимость строительства 1 кв. метра общей площади 5500 белорусских рублей.

Проектная квартира № 62, общая площадь 67,97 кв. метра, стоимость строительства 1 кв. метра общей площади 5800 белорусских рублей.

2) 1 квартира в жилом доме по г.п. № 2.2. Проектный номер квартиры, общая площадь, стоимость строительства 1 кв. м общей площади:

Проектная квартира № 1, общая площадь 79,2 кв. метра, стоимость строительства 1 кв. метра общей площади 5700 белорусских рублей.

3) 1 квартира в жилом доме по г.п. № 2.3. Проектный номер квартиры, общая площадь, стоимость строительства 1 кв. м общей площади:

Проектная квартира № 12, общая площадь 109,54 кв. метра, стоимость строительства 1 кв. метра общей площади 6200 белорусских рублей.

4) 1 машино-место (парковочное место) в жилом доме по г.п. № 2.1 (проектный номер машино-места № 14), стоимость строительства машино-места составляет 74100 белорусских рублей.

5) 2 машино-места (парковочное место) в жилом доме по г.п. № 2.3 (проектные номера машино-мест № 3, № 13), стоимость строительства машино-места составляет 66700 белорусских рублей.

6) 1 административно-торговое помещение № 2 в жилом доме по г.п. № 2.1 (АТП № 2, общей площадью 77,66 кв. метра). Стоимость строительства 1 кв. метра общей площади предлагаемого административно-офисного помещения составляет 8200 белорусских рублей.

У застройщика действует система регулирования стоимости в зависимости от площади, этажа, и условий оплаты строящегося жилого помещения, и иных факторов, влияющих на стоимость. По согласию сторон, дольщику может быть предоставлена скидка от общей стоимости объекта долевого строительства.»

ЗАО «БелБанкротАукцион»,
организатор торгов по продаже имущества
ОДО «ФАРМИН» (УНП 190073936),
объявляет о проведении 27.05.2024 г. в 09.00
публичных торгов в электронной форме на электронной
торговой площадке bankrotorg.by.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrotorg.by.

Утерянный паспорт гражданина Афганистана № P 04121175 от 07.11.2021 г. на имя Карими Мохаммеда Мухсен считать недействительным.

Центр
Промышленной
Оценки • Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ
ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607
Продавец	Унитарное предприятие «Слуцкий рынок ОПС», Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, пл. Базарная, д. 13
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5 (www.ipmtorgi.by)

Предмет электронных торгов
Магазин – 756,5 кв. м, инв. № 640/С-111245.

Адрес: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Ленина, 98Д
Сведения о земельном участке: пл. 0,3632 га, предоставлен на праве аренды (срок действия по 28.12.2034) для обслуживания здания магазина. Организация (обременения) прав на земельный участок: охранная зона ЛЭП напряжением до 1000 В (пл. 0,0303 га)
Начальная цена лота с НДС 20% – 378 240,00 бел. руб. (снижена на 20%)

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов: в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by)

Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласивший повысить начальную цену предмета торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 2% от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения торгов

Предшественное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 03.04.2024

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 17.06.2024 с 11.00 до 12.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 14.06.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (29) 154-34-35, auction@cpo.by

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОРГАНИЗАЦИЙ
И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ!
Комитетом государственного имущества
Гродненского областного исполнительного комитета
проводятся аукционы

по продаже неиспользуемого имущества,
находящегося в собственности Волковысского района
К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЕТСЯ:

1) Объекты бывшего в/г: мастерская, наружная водопроводная сеть, тепловая сеть, объекты благоустройства (дорожка, проезд) по ул. Красноармейской, 52, в г.п. Россь, Росского с/с, Волковысского района.

Начальная цена предмета аукциона – 4 базовые величины. Размер задатка – 1 базовая величина.

2) Объекты бывшего в/г, комплекс № 12: здание АЗС, пункт газификации кислорода № 74 с пристройкой, объекты благоустройства, инженерные сети, около г.п. Россь, Росского с/с, 34, 34/1, Волковысского района.

Начальная цена предмета аукциона – 4 базовые величины. Размер задатка – 1 базовая величина.

3) Объекты бывшего в/г, комплекс № 14: здание СБВ лаборатории с беседкой, мочением, ограждением, калиткой, здание СБВ хранилища, около г.п. Россь, Росского с/с, 35, 35/1, Волковысского района.

Начальная цена предмета аукциона – 2 базовые величины. Размер задатка – 1 базовая величина.

4) Здание бани, наружные водопроводные и канализационные сети в Волковысском районе, Росского с/с, г.п. Россь, ул. Красноармейская, 44.

Начальная цена предмета аукциона – 3 базовые величины. Размер задатка – 1 базовая величина.

Аукцион состоится 27.05.2024 в 12.00. Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.

Последний день подачи заявлений на участие в аукционе – 21.05.2024 до 16.00.

Подробная информация по телефонам: в городе Волковыске 8 (01512) 5 13 44, 2 06 03; в городе Гродно 8 (0152) 62 39 24, 62 39 32, 62 39 23. Дополнительная информация размещена на сайте: <https://au.nca.by>

ИНФОРМАЦИЯ
о проведении 28 мая 2024 года в 15.00
повторных аукционных торгов
по продаже имущества, принадлежащего
РУП «Торговый дом «Восточный»

Сведения о предмете торгов (наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества): изолированное помещение с инвентарным номером 500/Д-708179937, общей площадью 2878,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, тр-т Игуменский, 16-388, наименование и назначение – торговое помещение и установленные в нём системы и оборудование: система пожарной сигнализации и оповещения о пожаре с инвентарным номером 2748, система водного пожаротушения и система автоматизации с инвентарным номером 2749, система охранной сигнализации с инвентарным номером 2751, система контроля доступа с инвентарным номером 2753, система холлоснабжения с инвентарным номером 2756

Начальная цена –	Размер задатка –
8 179 347,14 бел. руб. с учетом НДС	817 934,71 бел. руб.

Продавец имущества – РУП «Торговый дом «Восточный», 220125, г. Минск, ул. Уручская, 14А, тел. +375 (17) 275 75 23.
Организатор торгов – государственное предприятие «МГЦН», 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10, тел.: +375 (17) 365 48 36.

Срок и место приема заявлений: по 24.05.2024 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Порядок оформления участия в торгах и проведения аукциона изложен в извещении о проведении торгов, размещенном на интернет-сайте организатора торгов – www.mgcn.by (раздел «Аукционы/Недвижимость в собственности»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»)

Телефон для справок +375 (17) 365 48 36

ОАО «МАПИД» ПРИГЛАШАЕТ
ВСЕХ ЖЕЛАЮЩИХ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В АУКЦИОНЕ
ПО ПРОДАЖЕ
БЫВШЕЙ В ЭКСПЛУАТАЦИИ ТЕХНИКИ

Заявление на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205, каб. 17, ОАО «МАПИД».

Окончание приема заявлений 16.05.2024 г. в 14.00. Более подробная информация об аукционе на сайте www.mapid.by или по телефону (8-017) 209-87-17.

Аукцион состоится 16.05.2024 в 14.00 по адресу: г. Минск ул. Р. Люксембург, 205, ОАО «МАПИД», каб. 39.

• ЛОТ 1: АВТОМОБИЛЬ ВИС-2347 (2006 г. в., инв. № 1415). Начальная цена – 3738,50 бел. руб.

• ЛОТ 2: АСФАЛЬТОУКЛАДЧИК VOGELE Super 1603-1 (2005 г. в., инв. № 1177). Начальная цена – 169625,70 бел. руб.

• ЛОТ 3: АВТОГРЕЙДЕР FC-14.02 (2010 г. в., инв. № 1538). Начальная цена – 121625,70 бел. руб.

АД МАГУТНЫХ КАРАНЁЎ ДА ЯРКАЙ КВЕЦЕНІ ГАЛІНАК...

3 гісторыі творчых дынастый Беларусі

Працоўныя дынастыі ў Беларусі — добрая традыцыя. А вось творчыя — справа больш рэдкая, бо і таленты нараджаюцца не так часта, і дзеці ў іх, здольныя заняць месца побач са славутымі бацькамі.

Выхавец таленавітае дзіця — вельмі складана! Колькі мы ведаем трагедый, калі амбіцыйныя бацькі ўпарта выхоўвалі вундэркінда, а ён не вытрымліваў нагрукі... Здраеацца, людзі, якія дасягнулі поспеху ў прафесіі, не разумеюць, калі іх дзіця выбірае іншы шлях. Згадаць Адама Рыгоравіча Багдановіча, таленавітага этнографа і педагога, які гэтак паблажліва ставіўся да спроб сына Максіма пісаць на «правільнай» беларускай мове... Зноў жа няпроста таленавітаму дзіцяці «выйсці з ценю» славутых бацькоў. Але сем'і, дзе побач — таленты розных пакаленняў, дзе паўне творчая атмосфера і ўзаемная падтрымка, у Беларусі былі і ёсць. Давайце з нагоды Міжнароднага дня сям'і іх прыгадаем.

АРХІТЭКТАРЫ ЛЕВІНЫ

Сёння творчай майстэрняй легендарнага архітэктара Леаніда Левіна кіруе яго дачка, вядомы архітэктар Галіна Левіна. Тое, што многія з работ бацькі і дачкі звязаныя з тэмай Вялікай Айчыннай вайны і генэцяду, тлумачальна. Як успамінае Галіна Леанідаўна, «у памяці бацькі заўсёды была карціна, калі ён разам з братам бег з Мінска падчас бамбёжак — з жанчынамі ўсёй вялікай сям'і Левіных: з маці, бабулямі, цёткамі, сястрычкамі». Калі стваралася мемарыяльны комплекс у Хатыні, Леанід Левін браў маленькую Галіну ў ліцейку, дзе адлівалі дошкі і тэксты, заўсёды вазіў з сабой і ў Хатынь. А над комплексам «Дзесяць — ахвярам вайны» ў вёсцы Чырвоны Бераг на Жлобіншчыне бацька і дачка працавалі разам, Галіна была ў складзе працоўнай групы. Яна сцвярджае: «Я люблю сваю сямейную гісторыю. Акрамя ўвагі і клопату, якія дарылі мне бацькі, гэта былі ўзаемаадносінны паміж дарослымі і маленькімі, але ўжо паважаным чалавекам. Думаю, іх павага сфарміравала мой характар, паўплывала на зольнасць выбудоўваць узаемаадносінны з людзьмі ў будучым. Вядома, бацькі, абодва архітэктары, былі адданымі сваёй працы. У нашай сям'і заўсёды было разу-

Сям'я Левіных.

менне, наколькі для чалавека важная яго справа. Бацька, акрамя стварэння вядомых мемарыялаў і помнікаў, узначалываў майстэрню па забудове цэнтра Мінска ў 80-я гады, працаваў над мноствам іншых аб'ектаў. Мама, Наталля Афанасьеўна, была архітэктарам Мінскага планетарыя ў парку Горкага, займалася генпланам Мінска. І цяпер яна з разуменнем і павагай ставіцца да маёй працы».

Сёння Галіна Левіна, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, працягвае справу свайго бацькі. Як прыклад — Алея Праведнікаў народаў свету, мемарыял у Бабруйску, які адкрылі ў 2005 годзе, калі Леанід Левіна, што пачаў працаваць над гэтым праектам, ужо не было ў жывых, але дачка давяля да завяршэння праекта. І цяпер значыцца, што аўтар мемарыяльнага знака — архітэктар Галіна Левіна, кансультант — архітэктар Леанід Левін.

АЛАДАВЫ: КАМПАЗИТАР, МАСТАЦТВАЗНАЎЦА, АРХІТЭКТАР

Не заўсёды прадстаўнікі творчай дынастыі рэалізуюцца ў адной галіне мастацтва... Прыклад таму — сям'я Аладавых. Мабыць, гэта адзіны прыклад, калі ў Мінску вуліца названая адразу ў гонар цэлай сям'і — бо ў ёй столькі выбітных прадстаўнікоў! Родпачынальнік дынастыі, кампазітар Мікалай Аладаў, з піцёрскага двара, меў сваяцтва з кампазітарам Аляксандрам Глазуновым. Са сваёй будучай жонкай Аладаў пазнаёміўся, калі прыехаў у Беларусь працаваць у музычным тэхнікуме і ў 1928-м адправіўся ў фальклорную экспедыцыю. Заехалі з Язэпам Лісікам да вясковых настаўнікаў у Парычах, што на Гомельшчыне... Там пазнаёміліся з іх дачкой Аленай, гожай і энергічнай выпускніцай Белдзяржуніверсітэта. Для Аладава гэта было каханне на усё жыццё.

Сям'я Аладавых.

Мікалай Аладаў стаў адным з арганізатараў і рэктараў беларускай кансерваторыі, Алена Аладава — дырэктаркам сённяшняга Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі... У Мікалая і Алены Аладавых нарадзілася тры дзяцей: Вальмен, Гельмір і Радаслава. Незвычайныя імяны прыдумаў сябар сям'і, музыкантаў Юльян Драйзін, знаўца старажытных моў. Гельмір скончыў ППІС, стаў акцёрам. Радаслава — прафесар Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі, музыказнаўца. А Вальмен Аладаў закончыў Маскоўскі архітэктурны інстытут, доўгі час узначалываў праектны інстытут «Белгіпрагандаль», доктар навук. Менавіта па яго праектах пабудаваны спартыўны комплекс у Раўбічах, надзвы-

АКЦЁРЫ УЛАДАМІРСКІЯ

Калі я шукала ў архіве нешта цікавае пра легендарнага акцёра Купалаўскага тэатра Уладзіміра Уладзімір-скага, чый юбілей якраз святкаваўся, трапіла на яго ліст 1941 года: Уладзімірскі, які са сваёй трупай апынуўся ў эвакуацыі, пакутліва шукаў сям'ю, якая засталася ў Мінску: «Сын — Борис Владимирович Владимірскі-Малеіко, студент тэатральнага уч-ща, і мою жэну арт-ку Катэрыну Васільевну Замешіну-Малеіко». Барысу з маці давялося перажыць жахі акупацыі, сядзець пад бомбамі на некалькі дзён у выкапаных ямах. Але пасля вызвалення сям'я сустрэлася... Бацька і сын выйшлі на адну сцэну, захапляючы сваёй іграй глядачоў. Але на гэтым выпрабаванні не скончыліся. У 1950-м па даносе Барыс за неасцярожныя словы быў арыштаваны, трапіў у лагеры... Яго маладая жонка, актрыса Галіна, у будучым рэжысёр Купалаўскага тэатра, нейкім чынам, пры падтрымцы тытулаванага свёкра, дабралася на спатканне да мужа ў сібірскі лагер. І гэта прайшло... Сям'я ўз'ядналася. І хутка на рэпетыцыйны казкі «Ляпіц-самаскокі» ў Купалаўскім тэатры, якую ставіла Галіна Уладзімірская, танцаваў маленькі Саша, сын Галіны і Барыса. Ён таксама стане артыстам, будзе служыць у Рускім тэатры імя Горкага. Тры пакаленні акцёраў Уладзімірскіх упрыгожылі беларускую сцэну і назаўсёды ўвайшлі ў гісторыю тэатра.

Уладзімір Уладзімірскі з жонкай Катэрынай, Барыс Уладзімірскі, яго жонка Галіна, сын Аляксандр.

СКУЛЬПТАРЫ ГУМІЛЕЎСКІЯ

Помнікі Кірыле Тураўскаму ў Гомелі, Францішку Багушэвічу ў Сморгоні, Максіму Багдановічу ў Ялце, Вінцэнту Дуніну-Марцінкевічу і Станіславу Манюшко каля Мінскай ратушы, Янку Купалу ў Маскве, алея бастаў у Нясвіжы, кампазіцыя «Балет» каля Вялікага тэатра Беларусі, трыпціч «Сказ аб Нясвіжы», які знаходзіцца ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі...

Сям'я Гумілеўскіх.

Усе гэтыя вядомыя аб'екты зробленыя двума суаўтарамі, двума таленавітымі скульптарамі, бацькам і сынам Львом і Сяргеем Гумілеўскімі. У бацькі і сына прайшла не адна сумесная выстава, нават майстэрня ў іх мелася адна на

дваіх. Сумесная выстава сямейнага тандэма «А сэрца ўсё імкне да бацькаўскага краю» ў музеі Максіма Багдановіча адбылася, калі Леў Гумілеўскі-старэйшы ўжо быў за жыцця. Радок Багдановіча, які даў назву выставе, выказвае сутнасць творчасці абодвух скульптараў: любоў да роднай зямлі, пашану да яе гісторыі. У адной са сваіх апошніх гутарак, калі яго спыталі, ці хацеў бы ён, каб сын пайшоў па бацькавых слядах, Леў Гумілеўскі адказаў:

«Дзеці рэдка слухаюць бацькоў, які ні тлумач, што добра, а што — не. Мой сын не выключэнне. У скульптуры Сяргея пайшоў сваім шляхам. Але ж менавіта я прыцягнуў яго да мастацтва. Ён бачыў, што я дзень у дзень хадзіў у майстэрню, круглыя суткі ляжыў і не заўважаў падзей, што адбываліся тады ў грамадстве. Я жыву і жыву мастацтвам. Мой працоўны настрой прывабіў яго». Сяргей Гумілеўскі, у сваю чаргу, падкрэсліваў: «Па шэрагу прычынаў мы з бацькам над многімі праектамі працуем разам, тым больш праца ў адной майстэрні гэта прадугледжвае. Але я заўважаю, што пачырк у скульптуры ў мяне свой. Гэта прыкметна па многіх дэталях. Нашы працы адрозніваюцца, і я ўпэўнены, што так павінна быць, бо ў кожнага аўтара сваё адчуванне формы, прасторы і часу».

КАРЫЗНЫ: ПАЭТ, КАМПАЗИТАР, МУЗЫКА

Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, заслужаны дзеяч культуры паэт Уладзімір Карызна, адзін з аўтараў беларускага Дзяржаўнага гімна, не змог атрымаць музычную адукацыю, хоць быў надзвычай адарваны: «Самастойна засвоіў музычную граматы. Магу напісаць акампанемент, а мелодыю, аркестроўку выконваюць прафесіяналы. Памятаю, як падчас вучобы на трэцім курсе філфака БДУ свой музычны твор паказаў беларускаму кампазітару прафесару Анатолю Багатырову. Ён уважліва паслухаў яго і параў мне паступаць вучыцца ў кансерваторыю».

Кампазітар Уладзімір Карызна.

Затое сын паэта, таксама Уладзімір, які ў 1990-м закончыў кансерваторыю па класе кампазіцыі Яўгена Глебава, шмат песень

стварыў на словы бацькі: «Белая яблыня», «На азёрах сініх», «Думаі, чалавек», «Жураўліны досвітак», «Таёмнасць цішыні»... «Большасць маіх вакальна-харавак, песенных твораў напісана на вершы майго бацькі, Уладзіміра Карызна. Гэта чалавек, які вельмі дасканалю адчувае слова, якое потым добра кладзецца на музыку. Бо не кожны верш можа стаць песняй, не кожная фраза, сказ кладзецца на музыку», — сцвярджае Уладзімір Карызна-малодшы.

Паэт Уладзімір Карызна.

Застаецца згадаць, што ўнукі паэта, Іван і Анастасія, таксама звязалі лёс з музыкой, сталі музыкантамі. Іван праславіўся як віртуоз-віяланчліст, выйграў не адзін міжнародны конкурс.

Так, універсальных рэцэптаў, якіх выхавец талент, няма, але з гісторыі нашых герояў можна зрабіць выснову: нішто не заменіць асабістага прыкладу бацькоў. Іх апантанасць сваёй працай, любоў да прафесіі не могуць не паўплываць, тым больш калі дзіця не выштурхоўваюць за дзверы, каб не перашкаджала, а наадварот, дапамагаюць да ўсяго, што цікава самім. Няхай жа і ў вашых сем'ях, шануюныя чытачы, пануюць узаемная падтрымка і настрой да сумеснай творчасці.

Спорт-тайм

БЕЛАРУСІЯ БАРЦЫ І ВЕСЛЯРЫ ЗАВАЯВАЛІ АЛІМПІЙСКІЯ ЛІЦЭНЗІ

У традыцыйным аглядзе «Звязды» расказваем цікавыя спартыўныя навіны

ГЕРАІНЯ ТЫДНЯ. Беларуска Аліна Гарнаско заваявала чатыры медалі на першым этапе сусветнага Кубка выкліку па мастацкай гімнастыцы, які праходзіў у Партугаліі. У практыкаванні з абручом Аліна набрала 33,200 бала, што забяспечыла ёй трэцяе месца. У практыкаванні з мячом Аліна Гарнаско роўных не было, яе «залатая» адзнака — 33,500 бала. Сярэбраны медаль беларускай спартсменка заваявала ў кампазіцыі з булавамі (33,650 бала). Другое месца яна заняла і ў мнагабор'і. Другі і заключны этапы сусветнага Кубка выкліку па мастацкай гімнастыцы пройдуць у сярэдзіне ліпеня ў румынскім Клуж-Напаку. Перад ім граціць чакае пятэ этап Кубка свету, які з 21 па 23 чэрвеня прыме Мілан.

ГЕРОІ ТЫДНЯ. Беларускія спартсмены завяршылі выступленні на сусветным кваліфікацыйным турніры па барацьбе, які з 9 па 12 мая прымаў Стамбул. Пучэўкі на Алімпіяду-2024 атрымлівалі па тры найлепшыя спартсмены ў кожнай з шасці вагавых катэгорый у вольнай, грэка-рымскай і жаночай барацьбе. Алімпійскія ліцэнзіі на гэтыя турніры заваявалі чацвёра беларусаў: барэц вольнага стылю Нюргун Скрабін (да 65 кг), барэц грэка-рымскага стылю Кірыл Маскевіч (да 87 кг) і Павел Глінчук (да 130 кг),

а таксама Вераніка Іванова (да 62 кг). Усяго на Алімпіяду кваліфікаваліся 10 нашых барцоў, на красавіцкім еўрапейскім адборчы ў Баку ліцэнзіі атрымалі Ірына Курачкіна (да 57 кг), а таксама «вольнікі» Арыян Цютрын (да 57 кг), Магамедхабіб Кадзімагамедаў (да 74 кг), Аляксандр Гуштын (да 97 кг) і Дзяніс Храмяноў (да 125 кг). Па выніках чэмпіянату свету 2023 года ўдзельнікам Гульняў у Парыжы сталі Ванэса Каладзінская (да 53 кг) і Абубакар Хаслаханая (да 97 кг, грэка-рымскай).

ЛІЦЭНЗІІ ТЫДНЯ. У Сегедзе праيشоў еўрапейскі кваліфікацыйны турнір па веславанні на байдарках і каноз на Алімпійскія гульні 2024 года. У беларусаў — тры ліцэнзіі. На дыстанцыі 1000 м сярод байдарак-адзіночак перамогу ў вырашалным заездзе заваяваў Алег Юрэн. У фінале каноз на 200 м найлепшы час паказала 21-гадовая гамяльчанка Юлія Трушкіна. Ангеліна Барданюска ў Вольга Клімава сталі найлепшымі ў заездзе каноз на 500 м.

МЕДАЛЬ ТЫДНЯ. Беларус Ягор Варапаеў стаў пераможцам сёмага ў гэтым сезоне турніру серыі Вялікага шлема па дзюдо, які праيشоў у Астане. На спарбніцтвах выступілі 450 спартсменаў з 85 краін. Беларускую каманду прадставілі тры дзюдаісты — Дар'я Канцава (в/к да 78 кг), Руслан

Галавачоў (да 73 кг) і Ягор Варапаеў (да 90 кг). Медаль удалося заваяваць толькі Варапаеву. Гэта ўзнагарода серыі турніраў Вялікага шлема сёлета стала для беларускай каманды першай: раней найлепшым вынікам было пятае месца Дар'я Канцава на лютэйскіх спарбніцтвах у Парыжы.

ЛІЧБА ТЫДНЯ. Шэць медальёў заваявалі беларускія спартсмены на чэмпіянаце Еўропы па самба сярод юнакоў і дзюдат. Сярэбраныя медалі заваявалі Вера Мінчэна (да 54 кг), Дар'я Навіцкая (да 59 кг) і Мар'яна Жукавец (да 80 кг), бронзавымі прызёрамі сталі Крысціна Еўсюк (да 65 кг), Паліна Лук'янчук (звыш 80 кг) і Яўген Клімашэўскі (да 98 кг). Напярэдадні ў Нови-Садзе адбыўся кантынентальны форум па самба сярод юніёраў і юніёрак, дзе беларускія спартсмены таксама выйгралі шэць узнагарод (усе бронзавыя). 9 і 10 мая Сербія прымала дарослы чэмпіятат Еўропы, з якога беларусы прывезлі 14 медальёў (адзін залаты, шэць сярэбраных і сем бронзавых). Адзіным з беларускай каманды ўладальнікам залатога медала стаў Уладзіслаў Бурдэ (да 58 кг).

КАМАНДА ТЫДНЯ. Юнацкая зборная Беларусі (U-15) стала пераможца турніру развіцця УЕФА ў Ерэване. У заключным матчы яны абгулялі равеснікаў з Малдовы з вынікам 2:0. У стартавым паядынку беларускія футбалісты перамаглі каманду Кіпра з вынікам 3:1, затым саступілі ў серыі пасляматчавых пенальці гаспадарам спарбніцтваў — армянскім футбалістам — 5:6 (асноўны час завяршыўся з лікам 2:2).

Нядаўна турніры развіцця УЕФА адбыліся ў Мінску. Юнацкая зборная Беларусі (U-16) стала пераможцам, апярэдзіўшы каманды Узбекістана, Таджыкістана і Азербайджана. У спарбніцтвах дзючат беларускія футбалісты занялі другое месца, саступіўшы першыноство турчанкам.

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота з адкрытых крыніц.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	5.07	21.06	15.59
Віцебск —	4.50	21.02	16.12
Магілёў —	4.56	20.57	16.01
Гомель —	5.00	20.46	15.46
Гродна —	5.23	21.21	15.58
Брэст —	5.31	21.14	15.43

Месяц

Першая квадра ў 14.48.
Месяц у сузор'і Стральца.

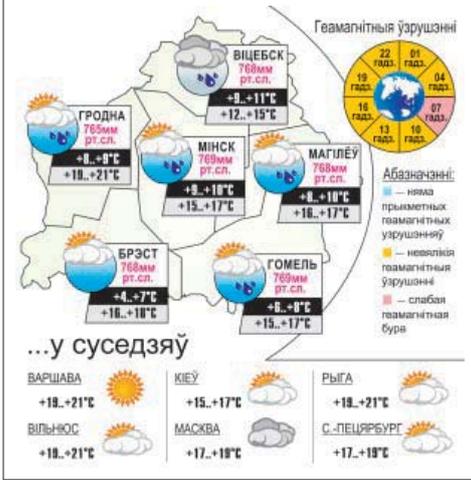
Імяніны

Пр. Зоі, Аланаса, Барыса, Глеба, Давыда, Рамана, К. Надзеі, Соф'і, Ізідора, Яна.

Фота Андрэя ФЕАКЦІСТАВА

ЗАЎТРА

15 МАЯ

Даты

Падзеі

Людзі

1845 год — нарадзіўся Ян Чэрскі, беларускі геолог і даследчык Сібіры. Праводзіў даследаванні ваколці Омска, вывучаў будову берагоў Байкала, склаў першую геалагічную карту яго ўзбярэжжа, даследаваў басейны рэк Селенга і Ніжняя Тунгуска, вывучаў Саяны і Прыангар'е. У 1885-м па запрашэнні Пецярбургскай акадэміі навук пераехаў у Санкт-Пецярбург, па дарозе зрабіў маршрутнае геалагічнае даследаванне паштовага тракту ад Іркуцка да Уралу. Узнагароджаны трыма залатымі медалямі Расійскага геаграфічнага таварыства.

1882 год — нарадзіўся Уладзіслаў Галубок, беларускі тэатральны дзеяч, рэжысёр, драматург. «У 1896 годзе за грошы, заробленыя на выгузцы дроў, я набыў білет на галёрку мінскага тэатра. Там і ўзнікла ў мяне думка стаць артыстам...» — расказваў сам Галубок. Аўтар публіцыстычных і тэатразнаўчых артыкулаў. Вядомы як мастак-дэкаратар і пейзажыст. Першы народны артыст БССР (1928).

1905 год — Янка Купала дэбютаваў у друку з вершам «Мужык». Верш быў змешчаны на старонках газеты «Северо-Западный край».

1979 год — у Мінску адкрыўся Музей старажытна-беларускай культуры. Заснаваны ў

1977 годзе на базе Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору Акадэміі навук БССР як цэнтр вывучэння і прапаганды беларускай мастацкай спадчыны.

1157 год — на балі ў кіеўскага баярына Петрылы атручаны князь Суздальскі і Кіеўскі Юрый Далгарукі.

1252 год — Папа Рымскі Інакенцій IV абвясціў булу «Ad extirpanda», якая дазваляла інквізіцыі катаваць падазраваных у ерасі, перад тым як адправіць іх на вогнішча.

1618 год — нямецкі астраном Іаган Кеплер адкрыў законы руху планет. Тры эмпірычныя суадносіны, вызначаныя ім, дазволілі Ньютону паступіраваць закон сусветнага прыцягнення, які стаў фундаментальным у класічнай механіцы.

1845 год — нарадзіўся Ілья Мечнікаў, рускі і французскі біёлаг і імунолаг, заснавальнік навуковай геранталогіі, нобелеўскі лаўрэат (1908).

МАРК АЎРЭЛІЙ:
«Праблема ў тым, што, не рызыкуючы, мы рызыкуем у сто разоў больш».

УСМІХНЕМСЯ

Два сябры гутараць пра сваё сямейнае жыццё.

— Вось ужо пятнаццаць гадоў, як жанаты, — кажа адзін. — Спаткаў я так яе прыціскаў і цапаваў, што яна баляса, як бы не задушыў.
 — А цяпер? — пытае прыцель.
 — Відца, справа да гэтага і ідзе!

— Бабуля! Колькі кіламетраў да суседняй вёскі?
 — Пляц было. А потым прыехалі спецыялісты і намэралі сем. Цяпер ходзім лішнія два кіламетры.

— Ідзі паглядзі, чым там котка на кухні грыміць.
 — А ты яе карміла?
 — Не.
 — Значыць, гатуе нешта.

